

TARTU LINNAVOLIKOGU

OTSUS

Tartu

02.04.2015 nr LVK-O-0218

**Paju 1a ja Pikk 63 kruntide detailplaneeringu
eskiislahenduse avaliku arutelu korraldamine ja
keskkonnamõju strateegilise hindamise
algatamata jätmine**

Tartu Linnavalitsuse [19.12.2006 korraldusega nr 1896](#) jätkati Emajõe, Sõpruse silla, Pikk ja Fortuuna tänavatega piiratud ala detailplaneeringust välja jäetud krundi Paju 1a planeerimismenetlust ja täpsustati lähteseisukohad Paju 1a ja Pikk 63 kruntide ning lähiala detailplaneeringu koostamiseks.

Detailplaneeringu koostamise algataja ja korraldaja on Tartu Linnavalitsus, asukohaga Raekoda, Tartu 50089. Detailplaneeringu kehtestaja on Tartu Linnavolikogu, asukohaga Raekoda, Tartu 51003. Planeeringust huvitatud isik on Paju Arendus OÜ ja planeeringu koostaja on Raid Invest OÜ.

Planeeringuala suurusega ligi 3600 m² asub Annelinna linnaosas Anne kanali ja Turusilla vahelisel alal. Tartu linna üldplaneeringu kohaselt on ala juhtfunktsiooniks segahoonestusala. Planeeringuala asub Emajõe ja Anne kanali piiranguvööndis ning osaliselt Anne kanali ehituskeeluvööndis.

Paju tn 1a krundi suurus on 1126 m². Planeeringu eskiislahendusega on kavandatud Paju tn 1a krundile kuni 760 m² ehitusaluse pindalaga ja 46,5 m absoluutkõrgusega ärihoone rajamine. Hoone kasutusotstarveteks on määratud toitlustus-, büroo-, kaubandus- ja teenindushoone, meelelahutus-, haridus-, tervishoiu-, ja muud avalikud hooned, esimesele korrusele tuleb kavandada avalikkusele suunatud funktsioonidega ruumid. Planeeringuga on sätestatud, et hoone projekteerimise eelselt viiakse läbi vähemalt kolme kutsutud osavõtjaga arhitektuurikonkurss. Parkimine on lahendatud hoone mahus.

Pikk tn 63 krundile suurusega 334 m² planeeritakse kuni 140 m² ehitusaluse pindalaga vetelpäästehoone, suurim lubatud absoluutkõrgus 40,00 m. Lisaks on lubatud ehitada vetelpäästetorn suurima lubatud absoluutkõrgusega 45,00 m.

Juurdepäas planeeringualale on kavandatud Turusilla alt Pikalt tänavalt. Arvestada tuleb silla kõrgusgabariidiga 2,8 m, millest kõrgemad sõidukid ei pääse krundi ega hoonet teenindama.

Esitatud planeeringu eskiislahendusega taotletakse Paju tn 1a krundile kavandatava ehitusõiguse osas Anne kanali ehituskeeluvööndi vähendamist ning seega ka Tartu linna üldplaneeringu muutmist. Ehituskeeluvööndi vähendamise vajadus tuleneb soovist luua Paju tn 1a krundile terviklik ja ümbritsevat keskkonda väärtustav hoone. Ilma ehituskeeluvööndit vähendamata ei ole võimalik kavandatavat objekti eesmärgipäraselt rajada ja hilisemalt ka kasutada.

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 33 lg 2 punktist 1 lähtuvalt tuleb juhul, kui detailplaneeringuga tehakse üldplaneeringu muutmise ettepanek, vajadusel hinnata detailplaneeringu elluviimisega kaasnevat keskkonnamõju.

Lähtudes keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 33 lõigetes 3-5 toodud kriteeriumitest, on eelhindang järgmine.

Vastavus planeeringutele

Planeeringualal kehtivad piirangutena looduskaitseadusest tulenevalt Emajõe ja Anne kanali piiranguvöönd ning Anne kanali ehituskeeluvöönd.

Tartu linna üldplaneeringu kohaselt on Paju tn 1a krundi juhtfunktsioon segahoonestusala, suurim lubatud korruselisus 2-15 ning Pikk tn 63 krundi puhul supelrandade maa- ja veeala.

Tegevuse ala

Planeeringu eskiislahendusega nähakse ette ala hoonestamine, ehitusõigus on planeeritud osaliselt Anne kanali ehituskeeluvööndisse tulenevalt vajadusest lahendada parkimine hoone mahus ja nõudest Anne kanali poole kavandada avalikkusele suunatud ruumid.

Kavandatava tegevuse iseloom

Ärihoone rajamisel ja ekspluateerimisel kasutatakse erinevaid ressursse (vesi, ehitusmaterjalid, energia). Loodusvarasid ja ressursse kasutatakse mahus, mis ei oma negatiivset keskkonnamõju KeHJS mõistes. Kavandatud ei ole vee erikasutust veeseaduse mõistes. Tegevus planeeringu eskiislahenduses esitatud kujul on vastavalt OÜ Alkranel koostatud tööle "Tartu linn, Paju tn 1a ehituskeeluvööndi vähendamise eksperthinnang" kooskõlas kalda kaitse eesmärkidega.

Kavandatud tegevuse tagajärjed

Kavandatud tegevusega seotud mõjud on ajutised ehitusaegsed ja ehitusjärgsed mõjud.

Ärihoone rajamisel on eeldatav mõju pinna- ja põhjaveele minimaalne. Olme heitveed kanaliseeritakse, sadeveed kanaliseeritakse eraldi. Vesi saadakse ühisveevärgist, eraldi puurkaevude rajamist ei ole ette nähtud.

Välisõhu kvaliteedi mõjutamine võib toimuda ehituse staadiumis, tegemist on ajutise keskkonnahäiringuga, mida saab minimeerida õigete töövõtete abil. Ärihoone kasutamisel on õhusaaste allikaks sõidukid, ette ei ole näha, et ületatakse saasteainetele kehtestatud piirväärtusi.

Kavandatava tegevusega ei kaasne eeldatavalt soojuste ega kiirguse eraldumist, lõhna teket ega piiriülest mõju. Kavandatud tegevus ei too eeldatavalt kaasa pinnase saastamist. Ehitusaegseid mõjusid saab vähendada, kui pidada kinni tööohutuse eeskirjadest ning viia miinimumini avariiolekordade tekke võimalused.

Tegevusega ei kaasne olulist keskkonnamõju avari- ja hädaolukordade tekkimisel. Ehitustööde käigus esinevate avariiolekordade vältimiseks tuleb järgida ehitusplatsi sisekorraeeskirju, tööohutuse eeskirju ja mehhanismide kasutusjuhendeid. Ärihoone sihipärasel kasutamisel on avariiolekordade tõenäosus sama, mis muudes äripiirkondades.

Mõju jäätmetekkele ei saa lugeda oluliseks. Tegevuste käigus tekkivad jäätmed antakse üle vastavat jäätmeluba omavale ettevõttele, jäätmed käideldakse vastavalt Tartu linna jäätmehoolduseeskirjale.

Planeeritava alal ei ole kaitsealasid ning planeeritav tegevus ei ulatu mõjutama olemasolevaid lähimaid kaitsealasid, puudub ka teadaolev mõju Natura 2000 alale või mõnele muule kaitstavale loodusobjektile.

Teatav müra ja vibratsioon võib kaasneda ehitustegevusega, kuid eeldatavalt ei ületa see normi ning seda saab vähendada õigete ehitusvõtete kasutamiseega.

OÜ Alkranel poolt koostatud eksperthinnangus on ehituskeeluvööndi vähendamise mõju

analüüsitud looduskaitsealade sätetatud parameetrite kohaselt.

Kalda kaitse eesmärgid - kaldal asuvate looduskoosluste säilitamine

Vastavalt EELIS-e andmetele asub kinnistu II kaitsekategooria loomaliikide elu- ja toitumisalal: pargi-nahkhiir (*Pipistrellus nathusii*), põhja-nahkhiir (*Eptesicus nilssonii*), suurvidevlane (*Nyctalus noctula*), veelendlane (*Myotis daubentonii*), tiigilendlane (*Myotis dasycneme*), kääbus-nahkhiir (*Pipistrellus pipistrellus*). Lisaks kuulub Emajõe II kaitsekategooria tõugja (*Aspius aspius*) ja III kaitsekategooria laiujuri (*Dytiscus latissimus*), hingu (*Cobitis taenia*), võldase (*Cottus gobio*) ning vingerja (*Misgurnus fossilis*) loomaliikide elupaikade hulka. Teisi kaitsealuseid liike, kivistisi ega mineraale ei ole planeeritaval kinnistul ega selle ümbruses registreeritud, samuti ei jää kavandatav tegevus ühegi kaitseala ega Natura 2000 võrgustiku ala territooriumile. Krundil asuv roheala ei oma looduskaitsealast väärtust (nii öelda linnale omane roheala tüüp, mitte loodusliku koosluse tüüp). Arvestades kinnistu Paju tn 1a puistut ja hoonestust, antud kinnistul nahkhiirte jaoks sobivaid suviseid, talviseid ja poegimiskolooniatele sobivaid varjupaiku ei leidu. Kuna tegu on veekogude (Emajõe ja Anne kanali) kaldapiirkonnaga, siis on antud ala puhul tegemist nahkhiirte toitumispaigaga.

Kavandatav tegevus ei mõjuta eeltoodud kaitsealuste nahkhiirte liikide elupaiku. Ehituskeeluvööndi vähendamine ei mõjuta ega muuda Anne kanali ja Emajõe kalda looduslikku kooslust, kuivõrd kinnistul Paju tn 1a on tegemist inimese poolt rajatud haljastusega.

Kalda kaitse eesmärgid - inimtegevusest lähtuva kahjuliku mõju piiramine

Inimtegevusest tulenev kahjulik mõju võib lähtuda näiteks mittenormeeritud jäätmekäitlusest ja reoveenormatiivide rikkumistest. Nimetatud asjaolusid ei ole kavandataval kinnistul põhjust ette näha, kuna juba detailplaneeringujärgselt on nende aspektide lahendamisele tähelepanu juhitud, samuti on tagatud Emajõe ja Anne kanali kaldast tuleneva veekaitsevööndi (10 m; Veeseadus § 29) järgimine. Kavandatava tegevuse ala on planeeritud liita Tartu linna ühiskanalisatsiooni- ja ühisveevärgivõrguga. Vastavalt võrguettevõtja tehnilistele tingimustele tuleb kruntide sademevesi suunata Emajõkke, kasutades eesvooluna Paju tänaval asuvat olemasolevat jõkke suubuvat sajuveetorustikku (DN 1500). Drenaaži- ja sademeveetorustike planeerimisel arvestatakse Emajõe maksimaalse võimaliku veetasemega. Emajõkke suubuvad torud töötavad valdavalt uputatud olekus. Restkaevude ja muude sademeveeneelude paigaldamine võimalikust paisutustasemest allapoole on keelatud. Suurema kui 10-kohalise parkla puhul tuleb sademevesi enne sademeveetorustikku juhtimist puhastada õli-liiva püüduris. Kavandatava tegevuse tulemusel ei mõjutata seega Anne kanali ega Emajõe vee kvaliteeti. Lisaks ei mõjutata ka ala põhjaveet, kuna sademevee kokku kogumisel ja selle puhastamisele suunamisel ei satu saastunud sademevett pinnasesse. Kavandatud tegevuse käigus on planeeritud rajada ehitis vaivundamendile. Kuna vaivundamendi rajamine ei vaja eelnevalt pinnasevee pumpamist (põhjavee alandamist), siis ei mõjutata ala pinnaveeerežiimi ja põhjaveeerežiimi negatiivselt.

Eeltoodust tulenevalt ei kaasne planeeringulahendusega olulist inimtegevusest lähtuva kahjuliku mõju suurenemist, sest otseselt keskkonda saastavaid objekte alale ei planeerita ning reo- ja heitvee juhtimist Emajõe ja Anne kanali kalda alale ei toimu. Sealhulgas ei mõjutata ka ala pinnavee- ja põhjaveeerežiimi. Kinnistult kogutakse kokku ka sademevesi, mis enne sademeveekanalisatsiooni juhtimist puhastatakse õli-liivapüüduris.

Kalda eripära arvestava asustuse suunamine

Paju tn 1a krunt paikneb Tartu linna üldplaneeringu alusel määratud segahoonestusala juhtfunktsiooniga maa-alal, mille korruselisuseks on 2-15 korrust. Seega on kavandatav tegevus

kooskõlas kehtiva üldplaneeringu maakasutusega. Lisaks toetab kavandatav tegevus (näiteks rannainventari laenus, rannakohvik jms ruumid) Anne kanali kalda ala kasutavate linnaelanike paremat teenindamist. Lähtudes eeltoodust ei ole vastuolu kalda eripära arvestava asustuse suunamisega.

Vaba liikumise ja juurdepääsu tagamine

Tartu linna üldplaneeringuga on välja toodud, et tuleb säilitada tiikide ja veesilmade ning kaldaalade avalik kasutus, lubatud ei ole veekogude kaldaalade hoonestamine. Detailplaneeringuga kavandatud juurdepääsud Emajõe ja Anne kanali juurde on näidatud joonisel. Kavandatud tegevusega on krundil ligipääsud tagatud ja liikumist ümber hoone ei piirata (sealhulgas kavandatud Paju 1a hoone ja krundi Paju 63 vahel avalikult kasutatav kergliiklustee). Ehituskeeluvööndi vähendamine ei mõjuta kavandatava tegevusega jalakäijate vaba liikumist (planeeringuga ette nähtud ümber ehitiste kergliiklusteed). Lisaks ei ole planeeritud aedade ehk vaba liikumist piiravate objektide rajamist.

Taimestik

Kaitsealuseid taimeliike planeeringualal ei esine. Maa-alal paiknev haljastus (peamiselt rohurinne ja osaline kõrghaljastus) ei sea takistusi tegevuse kavandamiseks ning hoonete ja maa-ala eesmärgipäraseks ekspluatatsiooniks.

Reljeef (sealhulgas üleujutusohu)

Krunt on tasase reljeefiga ja haljastatud üksikute puudega krundi piiril. Emajõe veetaseme mõõtmist alustati Tartu linnas 1867. aastal. Emajõe absoluutne maksimaalne veetase on olnud 3,73 m üle jaama nullpunkti (29,61 m BS) ehk 33,34 mBS ning see tuleb pärineb sama aasta 6. maist. Absoluutne minimaalne veetase mõõdeti 27.11.1939. a ning see oli nullpunktist 0,52 m madalam ehk 29,09 m BS. Tartu–Kvissentali hüdroomeetriaajaam asub ka praegu samas asukohas, nüüdse kesklinna Kaarsilla lähedal. Jõe kriitiliseks veetasemeks Tartu piirkonnas on hinnatud 2,89 m üle jaama nullpunkti ehk 32,50 m BS. Tartu hüdroomeetriaajaama aegrea algusaastast (1867) alates on kriitiline veetase ületatud 24 korral, neist kahel korral mitte kevadise suurvee ajal, vaid talvel (1923 ja 2005). Kogu mõõtmise ajaloo jooksul on Emajõgi tõusnud kõrgusele 33,00 m BS 8 korral, viimati 1956. aasta mais.

Seoses planeeritava ala maapinna asetsemisega allpool võimalikku üleujutusala, on hoonestusalade kõrgus tõstetud kõrgusmärgini 33,50 m, mis kaitseb kavandatud ehitist üleujutuse eest.

Kinnisasjade piirid, olemasolevad teed ja tehnovõrgud ning väljakujunenud asustus

Paju tn 1a krundile on planeeritud terviklik ja ümbritsevat keskkonda väärtustav hoone, mis arvestab ka lähedalasuvaid objekte ja kinnistuid. Kavandatav tegevus ei mõjuta kinnisasjade piiril teisi tegevusi. Juurdepääs kinnistule (sealhulgas ehitustegevus) toimuks mööda olemasolevat Paju tänavat. Lisaks täiendatakse kergliiklusteid kinnistu ümbruses, tagades juurdepääsud ja ühendused kõrvalkinnistutega. Kavandatava tegevuse ala on planeeritud liita ühiskanalisatsiooni- ja ühisveevärgivõrguga. Vastavalt võrguettevõtja tehnilistele tingimustele tuleb kruntide sademevesi suunata Emajõkke, kasutades eesvooluna Paju tänaval asuvat olemasolevat jõkke suubuvat sajuveetorustikku (DN 1500). Kavandatud tegevus on planeeritud juba olemasolevate võrkudega ja teedega arvestades. Kinnistut ümbritsev ala asub Tartu linna tiheasutusega alal ja krunt asub linna keskuses. Paju tn 1a hoone asub olemasolevast Pikk tn 63 ühekorruselisest vetelpäästehoonest (eh. registri kood 104019051, krundi suurus 334 m² ja sihtotstarve 100% ühiskondlike ehitiste maa, hoonele kui supelranna teenindamiseks vajalikule rajatisele looduskaitseaduse § 38 lg 4 p 3 alusel ehituskeeld ei laiene) ja selle ehitujoonest maismaa suunas ning jääb ka käesoleva

planeeringuga planeeritud uuest vetelpäästehoonest paiknema maismaa suunas. Hoone esimesele korrusele on planeeritud Anne kanali ranna tegevuste toetamiseks avalikkusele suunatud ruumid. Näiteks rannainventari laenutus, rannakohvik jms ruumid on funktsionaalselt rannaga tihedalt seotud. Lähtuvalt eeltoodust on kavandatav tegevus kooskõlas ala väljakujunenud kasutusega ja omab pigem piirkonda toetavat funktsiooni.

Võib eeldada, et planeeringuga kavandatav ei mõjuta piirkonda negatiivselt, kuna ei lisandu teadaolevalt funktsioone ja tegevusi, mis võiksid oluliselt mõjutada keskkonda.

Kavandatud tegevusega seotud keskkonnaaspektid on seotud eelkõige maakasutusega, ehituskeeluvööndi vähendamisega, vajadusega kaitsta kallast. Tegevuse iseloomust ja tagajärgedest lähtuvalt ei ole ette näha olulist keskkonnamõju KeHJS mõistes. Kalda kaitsega seotud aspektide menetlemine on võimalik ja otstarbekas lahendada planeeringu menetlemise käigus.

Lähtudes keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 33 lõigetes 3-5 toodud kriteeriumitest, puudub vajadus Paju 1a ja Pikk 63 kruntide ning lähiala detailplaneeringuga kavandatava tegevuse keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamiseks. Linnavalitsus on küsinud detailplaneeringu elluviimisega kaasneva keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamise vajalikkuse üle otsustamiseks seisukohta Keskkonnaametilt.

Linnavolikogu on seisukohal, et planeeringualal ehituskeeluvööndi vähendamine planeeringu eskiislahenduses näidatud ulatuses on võimalik, kuna see ei ole vastuolus kalda kaitse eesmärkidega.

Eeltoodust tulenevalt on linnavolikogu seisukohal, et kavandatav tegevus ei ole KeHJS mõistes olulise keskkonnamõjuga tegevus ja planeeringule ei ole vajalik keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamine.

Võttes aluseks kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 6 lg 1, § 22 lg 1 p 33, planeerimisseaduse § 10 lg 6¹ p-d 2 ja 4, § 16 lg 3, keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 33 lg 2 p 1 ja lg 3, § 34 lg 1, § 35 lg-d 5 ja 6, Tartu linna ehitusmääruse § 36 lg 1 ja arvestades Tartu Linnavolikogu 06.10.2005 määrusega nr 125 kehtestatud Tartu linna üldplaneeringut, Keskkonnaameti seisukohta ja OÜ Alkranel eksperthinnangut, Tartu Linnavolikogu

o t s u s t a b:

1. Linnaplaneerimise ja maakorralduse osakonnal korraldada Paju 1a ja Pikk 63 kruntide ning lähiala detailplaneeringu lähteseisukohti ja eskiislahendust tutvustav arutelu.
2. Jätta algatamata detailplaneeringu keskkonnamõju strateegiline hindamine.
3. Määrata arutelu ajaks 29.04.2015 kell 15:00 ja kohaks linnaplaneerimise ja maakorralduse osakonna nõupidamiste ruum Raekoja plats 3 III korrus.
4. Linnaplaneerimise ja maakorralduse osakonnal korraldada planeeringu eskiislahendust tutvustava arutelu korraldamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamata jätmise kohta teadete ilmumine ajalehes Postimees, ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ja Tartu linna koduleheküljel. Tartu Linnavalitsuse 19.12.2006 korraldusega nr 1896, detailplaneeringu

eskiislahenduse arutelule suunamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamata jätmise otsusega saab tutvuda Tartu linna koduleheküljel www.tartu.ee ning tööpäevadel Tartu Linnavalitsuse linnaplaneerimise ja maakorralduse osakonnas, asukohaga Raekoja plats 3

5. Otsus jõustub viiendal päeval pärast vastuvõtmist.

Esimees

Esitab: **linnavalitsus , 02.04.2015 istungi protokoll nr 25**

Ettekandja: **Jarno Laur**

Õiend

Tartu Linnavalikogu Otsuse "Paju 1a ja Pikk 63 kruntide detailplaneeringu eskiislahenduse avaliku arutelu korraldamine ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamata jätmise" juurde

Linnavalitsus teeb ettepaneke suunata detailplaneeringu eskiislahendus avalikule arutelule ja jätta algatamata keskkonnamõju strateegiline hindamine.

Linnaplaneerimise ja maakorralduse osakonnal tuleb korraldada detailplaneeringu eskiislahenduse avalikule arutelule suunamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamata jätmise kohta teate ilmumine ajalehes Postimees, Ametlikud Teadaanded ja Tartu linna koduleheküljel:

"Tartu Linnavalikogu suunas avalikule arutelule Paju 1a ja Pikk 63 kruntide ning lähiala detailplaneeringu eskiislahenduse.

Tartu Linnavalitsuse 19.12.2006 korraldusega nr 1896 jätkati Emajõe, Sõpruse silla, Pikk ja Fortuuna tänavatega piiratud ala detailplaneeringust välja jäetud krundi Paju 1a planeerimismenetlust ja kinnitati lähteseisukohad Paju 1a ja Pikk 63 kruntide ning lähiala detailplaneeringu koostamiseks.

Planeeringuala suurusega ligi 3600 m² asub Annelinna linnaosas Anne kanali ja Turusilla vahelisel alal. Planeeringu eskiislahendusega on kavandatud Paju tn 1a krundile kuni 760 m² ehitusaluse pindalaga, 46,5 m absoluutkõrgusega ärihoone rajamine. Pikk tn 63 krundile planeeritakse kuni 140 m² ehitusaluse pindalaga vetelpäästehoone suurima lubatud absoluutkõrgusega 40,00 m. Planeeringuga tehakse ettepanek Anne kanali ehituskeeluvööndi vähendamiseks ja Tartu linna üldplaneeringu muutmiseks.

Eelhinnangu kohaselt ei ole vajalik algatada keskkonnamõju strateegilist hindamist (KSH), kuna kavandatava tegevusega ei kaasne eeldatavalt olulist keskkonnamõju.

Detailplaneeringu koostamise algataja ja korraldaja on Tartu Linnavalitsus, asukohaga Raekoda, Tartu 50089. Detailplaneeringu kehtestaja on Tartu Linnavalikogu, asukohaga Raekoda, Tartu 51003. Planeeringu koostaja on Raid Invest OÜ. Tartu Linnavalitsuse 19.12.2006 korraldusega nr 1896, detailplaneeringu eskiislahenduse arutelule suunamise ja KSH algatamata jätmise otsusega saab tutvuda Tartu linna koduleheküljel www.tartu.ee ning tööpäevadel Tartu Linnavalitsuse linnaplaneerimise ja maakorralduse osakonnas, asukohaga Raekoja plats 3. Linnaplaneerimise ja maakorralduse osakond korraldab detailplaneeringu eskiislahenduse tutvustamiseks avaliku arutelu **29.04.2015 kell 15:00** osakonna nõupidamisruumis. "

Alkranel_expert hinnang.ddoc hoonestuskava 7dets2014-2.pdf olulukord_02.03.pdf Seletus-30.03.2015.pdf

Situatsioonijoonis .odt Pohijoonis.pdf